

**Коломийський індустріально-педагогічний
фаховий коледж**

**Циклова комісія психолого-педагогічних
дисциплін**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Заступник директора з
навчальної роботи**

 Мороз О.В.
« 1 » вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
ТЕХНОЛОГІЙ**

за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології»

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

Освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Спеціальність 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології»

Коломия 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання технологій» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка 2023 р. – 13 с.

Розробники: Благодир О. О., Біль Д. С.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін
Протокол №1 від 31.08.2023р.

Голова циклової комісії

(підпис)

Н. Г. Левицька
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма здобуття освіти
		5-6 семестр
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	4
	годин	120
Загальна кількість аудиторних годин		68
з т.ч.: - лекції		28
- лабораторно-практичні		30
- семінарські		-
Самостійна робота, год.		52
Курсова робота/проект		10
Форма підсумкового контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Методика навчання технологій» розроблено для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології», спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології», галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка.

Мета вивчення навчальної дисципліни – полягає в тому, щоб озброїти здобувачів освіти, у процесі навчання у навчальному закладі, дидактично обґрунтованою системою знань, умінь та навичок щодо організації занять трудового навчання в загальноосвітніх закладах; розвинути вміння поєднувати навчання і виховання учнів у процесі занять і позакласної роботи; розкрити дидактичний взаємозв'язок трудового навчання з іншими навчальними предметами і спеціальними дисциплінами; розвивати компетентності в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій та з дотриманням екологічних вимог; забезпечити підготовку майбутніх педагогів до реалізації змісту освітньої галузі «Технології», проведення уроків та організації позаурочної роботи з трудового навчання; ознайомити здобувачів освіти із особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки вчителя.

Завдання навчальної дисципліни «Методика навчання технологій» навчити здобувачів освіти:

- аналізувати сучасні технологічні тенденції і їх вплив на освіту;
- розробляти уроки чи курси з використанням інтерактивних технологій;
- вивчати методи інструктажу та навчання учнів роботі з технічним обладнанням;

- психологічним аспектам навчання технологій;
- оцінювати результати навчання та використання технологій у навчальному процесі;
- працювати з педагогічними програмами та інструментами для впровадження технологій у навчальний процес;
- розуміти основні принципи і теорію навчання технологій;
- ефективної комунікації з учнями під час навчального процесу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування компетентностей:

ІК. Здатність вирішувати складні задачі і проблеми в галузі середньої освіти та педагогіки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів педагогічних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

СК1. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2. Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3. Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4. Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК13. Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів.

РН2. Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3. Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН6. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН8. Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН9. Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

РН14.Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.

Ці компетентності допомагають здобувачам освіти стати кваліфікованими вчителями, які можуть успішно впроваджувати технології в навчальний процес і сприяти навчальному успіху своїх учнів у сучасному світі.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- розуміння основних принципів і теорій навчання технологій;
- здатність розробляти та планувати уроки чи курси з використанням сучасних технологій;
- навички ефективної комунікації з учнями під час вивчення технічних аспектів;
- оцінювати та аналізувати результати навчання з використанням технологій.
- знати психологічні особливості учнів, які впливають на їх здатність вивчати технології;
- використання відповідних педагогічних програм та інструментів для навчання технологій;
- вміння працювати з практичними завданнями та проектами, які включають в себе технологічні елементи;
- здатність адаптувати навчальний процес до швидкозмінного технологічного середовища..

вміти:

- застосовувати отримані знання у своїй практичній діяльності, на місцях своєї постійної роботи;
- впливати на розвиток особистості учнів;
- готуватися до теоретичних і практичних занять;
- правильно організовувати та проводити заняття;
- організовувати та проводити позакласну роботу з учнями;
- здійснювати індивідуальний та диференційований підхід в процесі навчання;
- досягати триєдиної мети уроку;
- формувати активну життєву позицію учнів;
- формувати в учнів практичні вміння і навички;
- удосконалювати свою педагогічну та професійну майстерність.

3. Програма початкової дисципліни

Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях

Розділ 2. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання

Розділ 3. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання

Розділ 4. Проектна технологія навчання на уроках трудового навчання

Розділ 5. Позакласна робота з трудового навчання

Розділ 6. Організація вдосконалення праці вчителя трудового навчання

Розділ 7. Курсова робота/проект

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва розділів, тем	Всього	Лекції	Лабораторно-практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота
		Денна				
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях	10	2	2	-	6
2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання	24	8	6	-	10
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання	28	8	10	-	10
4	Розділ 4. Проектна технологія навчання на уроках трудового навчання	16	2	6	-	8
5	Розділ 5. Позакласна робота з трудового навчання	12	4	4	-	4
6	Розділ 6. Організація вдосконалення праці вчителя трудового навчання	12	2	4	-	6
7	Розділ 7. Курсова робота/проект	18	2	8		8
	Всього	120	28	40	-	52

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях	2
2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання	8
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання	8
4	Розділ 4. Проєктна технологія навчання на уроках трудового навчання	2
5	Розділ 5. Позакласна робота з трудового навчання	4
6	Розділ 6. Організація вдосконалення праці вчителя трудового навчання	2
7	Розділ 7. Курсова робота/проєкт	2
	Всього	28

6. Теми лабораторно-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях	2
2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання	6
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання	10
4	Розділ 4. Проєктна технологія навчання на уроках трудового навчання	6
5	Розділ 5. Позакласна робота з трудового навчання	4
6	Розділ 6. Організація вдосконалення праці вчителя трудового навчання	4
7	Розділ 7. Курсова робота/проєкт	8
	Всього	40

7. Теми семінарських занять

Навчальною програмою не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Організація праці учнів у навчальних майстернях 1.1 Безпечні умови праці під час проведення уроків трудового навчання 1.2 Практичні роботи у навчальних майстернях 1.3 Вимоги до обладнання шкільних майстерень та кабінетів	6

2	Розділ 2. Організація навчальної роботи на уроках трудового навчання 3.1 Професійна компетентність вчителя трудового навчання 3.2 Критерії та норми оцінювання навчальних досягнень учнів з трудового навчання 3.3 Методика керівництва самостійною роботою 3.4 Складання інструкційної карти 3.5 Складання комп'ютерних презентацій в навчальному процесі 3.6 Аналіз навчальних та модельних програм (за вибором)	10
3	Розділ 3. Інноваційні технології та методи навчання на уроках трудового навчання 2.1 Вимоги до створення комплексного навчально-методичного забезпечення вчителя 2.2 Портфоліо, як інструмент освітньої діяльності 2.3 Сучасні методи навчання на уроках трудового навчання 2.4 Методи активізації творчості учнів 2.5 Технологія проблемного навчання 2.6 STEM-освіта, як перспективна форма інноваційної освіти в Україні 2.7 Застосування Smart-технологій у сучасному освітньому процесі	10
4	Розділ 4. Проектна технологія навчання на уроках трудового навчання 4.1 Використання ІКТ в проєктній діяльності на уроках трудового навчання 4.2 Методика організації проєктної діяльності 4.3 Типи проєктів на уроках трудового навчання 4.4 Аналіз навчальних проєктів	8
5	Розділ 5. Позакласна робота з трудового навчання 5.1 Особливості технологічної освіти учнів у старшій школі. Профільне навчання у 10-11 класах 5.2 Форми позакласної роботи учнів з трудового навчання	4
6	Розділ 6. Організація вдосконалення праці вчителя трудового навчання 6.1 Варіативні складові профільної навчальної програми 6.2 Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання до роботи в закладах середньої освіти в умовах інклюзії 6.3 Академічна доброчесність в педагогічній діяльності 6.4 Творчість у педагогічній діяльності	6
7	Розділ 7. Курсова робота/проєкт 7.1. Складання календарно-тематичного плану 7.2. Написання конспекту уроків з предмету за певними темами 7.3. Написання та оформлення інструкційно - технологічних карт для виконання певного виробу 7.4. Складання та оформлення презентації, роздаткового матеріалу до курсової роботи/проєкту	8
	Всього	52

9. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни «Методика навчання технологій» використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування.
2. Письмова перевірка.
3. Практична перевірка.
4. Стандартизований контроль.

Форма підсумкового контролю з дисципліни «Методика навчання технологій» - екзамен.

10. Контрольні питання:

1. Які педагогічні принципи слід враховувати при вивченні дисципліни технології?
2. Які основні методи та стратегії навчання ви знаєте?
3. Які аспекти безпеки та приватності слід враховувати при роботі з учнями в онлайн (офлайн)- середовищі?
4. Як можна адаптувати навчання технологій для учнів з різними потребами?
5. Як ви будете оцінювати успішність навчання з дисципліни технології?
6. Які інструменти та ресурси ви хотіли б використовувати для створення навчальних матеріалів?
7. Як можна інтегрувати технології у навчальний процес для підвищення залученості учнів?
8. Які методи та форми ви використовуватимете для виявлення і вирішення проблем, які можуть виникнути під час навчання технологій?
9. Як ви можете підтримувати постійне самоосвітнє зростання в галузі технологій та методики навчання?
10. Які переваги та обмеження використання різних типів технологій (наприклад, відеоуроки, інтерактивні платформи, віртуальна реальність) у навчанні?
11. Які методи стимулювання мотивації учнів використовуються при навчанні з дисципліни технології?
12. Як можна адаптувати уроки технологій відповідно до сучасних вимог суспільства?
13. Які приклади інтерактивних завдань чи проєктів з використанням технологій ви можете навести для покращення активності учнів у навчанні?
14. Яким чином можна враховувати індивідуальні особливості та інтереси учнів під час практичного навчання?
15. Які стратегії можна використовувати для забезпечення ефективної взаємодії та співпраці між учнями під час групових проєктів з дисципліни технології?
16. Як можна вдосконалювати навички в галузі методики навчання технологій?
17. Які є вимоги до планування та організації навчального процесу з дисципліни технології?
18. Які типи оцінювання ви можете застосовувати з дисципліни технології, як вони допомагають у вимірюванні навчальних досягнень учнів?
19. Як на вашу думку можна гармонійно поєднувати традиційний і онлайн-

- підходи у навчанні?
20. Які основні технологічні ресурси та інструменти можна використовувати для індивідуалізації навчання?
 21. Які приклади інтерактивних вправ чи ігор можуть зробити навчання більш цікавим для учнів?
 22. Як ви будете стимулювати критичне мислення та творчий підхід учнів під час вивчення дисципліни технології?
 23. Які підходи до організації співпраці між учнями можуть сприяти зростанню командної роботи на уроках технологій?
 24. Як ви вважаєте, коли необхідно оновлювати навчальні матеріали та методики з використанням технологій?
 25. Які основні виклики можуть виникати при вивченні дисципліни технології у навчанні, і як ви плануєте їх подолати?
 26. Як мотивувати учнів для активної участі у практичних заняттях?
 27. Як можна використовувати соціальні мережі та онлайн-спільноти для навчання учнів?
 28. Яким чином потрібно враховувати культурні та мовні особливості учнів при розробці та проведенні занять?
 29. Які інструменти (застосунки) для збору та аналізу даних ви можете використовувати для вдосконалення навчального процесу?
 30. Які переваги може мати використання інтерактивних дашбордів та аналітики у навчальному процесі?
 31. Як ви будете підтримувати навчальну активність і самостійний пошук знань учнів під час дистанційного навчання?
 32. Як ви бачите роль вчителя в епоху технологій і що для вас означає бути вчителем у цьому контексті?
 33. Чи потрібно враховувати індивідуальні стилі навчання учнів при розробці навчальних матеріалів?
 34. Яким чином можна забезпечити доступність та інклюзивність уроків з дисципліни технології?
 35. Які на вашу думку інтерактивні засоби зв'язку є найбільш цікавими та доступними під час дистанційного навчання?

11. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти

Критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти являють собою систему вимог у вигляді опису та кількісних вимірників рівня знань та вмінь, які підтверджують набуті ними компетенції. Критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти за результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методика навчання технологій» наведені нижче:

Критерії	Оцінювання за 4-бальною шкалою
1. Глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. 2. Вміння чітко, лаконічно, логічно, послідовно доповідати і відповідати на поставлені питання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«відмінно»
1. Міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. 2. Вміння аргументовано відповідати на поставлені питання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«добре»
1. Слабкі знання навчального матеріалу дисципліни. 2. Неточні або недостатньо аргументовані відповіді на поставлені питання з порушенням послідовності їх обґрунтування. 3. Слабке застосування теоретичних положень при розв'язуванні задач, практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«задовільно»
1. Незнання значної частини навчального матеріалу дисципліни. Незнання основних фундаментальних положень. 2. Суттєві помилки у відповідях на питання. 3. Невміння орієнтуватися при розв'язуванні задач, практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«незадовільно»

12. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання технологій» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Трудове навчання та технології» за спеціальністю 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)» за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка
2. Конспект лекцій
3. Пакет завдань по виконанню практичних робіт
4. Пакет завдань по виконанню самостійних робіт
5. Білети з дисципліни «Методика навчання технологій»

13. Рекомендована література

Базова

1. Пелагейченко М. Л. «Професійний довідник учителя трудового навчання»: Вид. група «Основа», 2013. – 254, [2] с. – (Серія «Професійний довідник»).
2. Коберник О.М. Методика трудового навчання : проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / За ред. О.М. Коберника, В.К. Сидоренка. – Умань : СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
3. Пискун О. М. Методика трудового навчання. Проектна технологія навчання: Навчально-методичний посібник до виконання практичних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта. Трудове навчання та технології». – Чернігів: ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. – 2017. – 88 с.
4. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 360 с.
5. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016 – 583 с.

Допоміжна

1. Інтерактивні технології на уроках трудового навчання: Методично-практичний посібник / Упорядник В.Г. Чемшит. Полтава: ПОППО, 2007. 120 с.
2. Аніщенко О.В., Яковець Н.І. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій. Навч. посібник / За заг. ред. Н.І. Яковець. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. – 199 с.
3. Педагогічні технології в підготовці вчителів : навчальний посібник / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. – Харків : ХНПУ, 2018. – 457 с.

Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти / Постанова Кабінету міністрів України за № 1392 від 22 листопада 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-n#n9>.
 2. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової Української школи – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovdzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
 3. Навчальні програми для 6-9 класів – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
- Українські освітні портали:
- <http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України

- <http://www.ccf.kiev.ua/> – соціальна освіта в Україні (організація семінарів, тренінгів, дистанційна освіта у галузі соціальної педагогіки)

Сервіси дистанційного навчання:

- <https://vseosvita.ua/library/trudove-navcanna>

Трудове навчання – методичні матеріали <https://nuschool.com.ua/> Трудове, технології, дизайн, творчість

Всеукраїнський Форум: Технологічна освіта

- <https://www.facebook.com/groups/1775468302718754/> Трудове навчання в українській школі

- <https://www.facebook.com/groups/597366907085699/> Трудове навчання та технології в школі онлайн

- <https://naurok.com.ua/biblioteka/trudove-navchannya>

Плани-конспекти уроків

- <http://ukped.com/plan-konspekti/trudove-navchannja.html>